

גנזי המלך

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת **ארבע נוספות**

433

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"וַיִּגֶשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי יִדְבָר נָא עֲבַדְךָ דָּבָר בְּאֲזְנֵי אֲדֹנָי וְאֵל יַחַר אַפְּךָ בְּעַבְדְּךָ"

תוכחה

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

היה לנו לרחם עליו בהתחננו אלינו, על כן באה אלינו הצרה הזאת מדה כנגד מדה, שאנו התאכזרנו על אחינו משום כך מתאכזר עלינו כעת האיש הזה'. 'ניען ראובן אתם לאמר קלוא אַמְרֵי אֱלִיכֶם לֵאמֹר אֵל תִּתְקַטְאוּ בְּנֶלֶד וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְגַם דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ כְּלוּמַר; 'אֵין חֲטָא הַנְּדָרֵשׁ עֲתָה הַאֲכֹזְרִיּוֹת בְּלִבְד כְּאִשְׁר חֲשַׁבְתֶּם, אֲבָל גַּם דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ שְׁחַטְאֲתֵם לִשְׁפוּךְ דָּם נָקִי שְׁלֵא הִיָּה בֵּן מוֹת'.

עכ"פ הגיעו כולם להכרה והתודו על עצם המכירה שמכרוהו לעבד ומדה כנגד מדה נענשו להיות עבדים ולכן קבלו עליהם דין שמים ואמרו; 'הַנְּנֹו עֲבָדִים לֵאדְנִי אֲבָל כִּשְׁעֵנָה לָהֶם יוֹסֵף; 'תְּלִיָּה לִי מַעֲשֵׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ הוּא יִהְיֶה לִי עֶבֶד (אֲתָם עָלוּ לְשֵׁלוֹם אֵל אֲבִיכֶם רְאוּ בֹזֵה שְׂאִין כִּאֵן גְּזִירָה מִן הַשָּׁמַיִם לְהַעֲנִישׁ עֲבוּר חֲטָא מְכִירַת יוֹסֵף, דְּאִכּ הִיָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּהִיפּוֹךְ שֶׁהֵם יִהְיוּ עֲבָדִים וּבְנִימִין שְׁלֵא הִיָּה בְּמִכְרֵתוֹ יַעֲלֶה אֵל אֲבִיו לִכְן; "וַיִּגֶשׁ אֵלָיו יְהוּדָה לְמַלְחָמָה" ('ילקו"ש' 'בראשית' מד) שאם אין גזירת שמים רק מפני שאתה בעל בחירה רצונך להרשיע נעמוד כנגדך בכח!

רואים אנו מכאן באיזה אמונה חזקה היו חיים השבטים הקדושים. וללמדנו; שאם אירע איזה צרה או מחלה ח'ו, ידע האדם שאין העולם הפקר וכל דבר בא בהשגחה הפרטית. וכשאחז'ל; 'אֵין

המשך בעמ' 2 <<<

כי בזאת אתם נלכדים'. ירד והגיד לחבריו מאמר קל. וצוה הבליעל להרגם בכח' ('שם').

עפ"ז נבין היטב כל הפרשה שעמדנו עליה; דהנה מה שאמרו השבטים; 'הַאֱלֹקִים מִצָּא אֶת עֶוֹן עֲבָדֶיךָ הַנְּנֹו עֲבָדִים לֵאדְנִי' ('בראשית' מד טז) ודאי לא כיוונו על הגביע. וכמו שפירש רש"י; 'הַאֱלֹקִים מִצָּא אֶת עֶוֹן עֲבָדֶיךָ יודעים אנו שלא סתחנו אבל מאת המקום נהיתה להביא לנו זאת, מצא בעל חוב לגבות שטר חובו'.

והכונה היתה על מכירת יוסף... וראה אגב עד כמה מגיעה גדולתם וקדושתם של השבטים, דמזה שהודו רק בחטא של מכירת יוסף ולא זולת זה, הרי שבדקו וחקרו אחר מעשיהם במשך כל ימי חייהם ולא מצאו שום חטא ועון אלא זה של מכירת יוסף. ונתבונן נא אם אנחנו יכולים למנות כמה עבירות עברנו ביום אחד בלבד, כמה לשה"ר ורכילות הסתכלות אסורות והרהורים רעים... וכ"ש בשבוע ובחודש ושנה הרי יגיעו למאות ואלפים. 'אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום התוכחה!'

('תנחומא' ויגש' ה). 'נִיאֲמָרוּ אִישׁ אֵל אֲחִיו אֲכָל אֲשָׁמִים אֲנַחְנוּ עַל אֲחֵינוּ אֲשֶׁר רְאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהַתְּחַנְּנוּ אֵלֵינוּ וְלֹא שְׁמַעְנוּ' ('בראשית' מב כא) כותב הספורנו; 'שלא התודו על עצם המכירה, כי בזה היו סבורים גם בשעה ההיא שהם צודקים, אלא כך אמרו: 'אע"פ שהיה רודף מ'מ

אחז'ל; שנגש גם למלחמה אם יעמוד יוסף על דעתו ולא יוותר ודיבר אליו קשות כמבואר בפרשה. ויש להתבונן; באיזו טענה בא יהודה אליו כעת, הלא יהודה עצמו אמר לו; 'הַנְּנֹו עֲבָדִים לֵאדְנִי גַם אֲנַחְנוּ גַם אֲשֶׁר נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ' ('בראשית' מד טז). והוא עונה להם בעדינות גדולה; 'תְּלִיָּה לִי מַעֲשֵׂוֹת זֹאת'. ורוצה לקחת לעבד רק; 'הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ' א"כ מה אירע שבו לכלל כעס גדול כזה ונגש למלחמה הלא דבר הוא!

אך הנה ידוע; שעשרה הרוגי מלכות נדונו בשעתם למות במיתות משונות ואכזריות מאוד. ואחז'ל; 'על רבי ישמעאל כהן גדול נתנו עינינו. להזכיר את השם לעלות... לדעת אם יצאה הגזרה מאת אלקימו' ('סדר עבודה'). ומצינו בחז"ל כמה פעמים; שנתנו עיניהם במי שהיו צריכים להענישו ועשאוהו גל של עצמות. והתנאים כמו שהיו יכולים להשתמש בשם המפורש לעלות השמימה, היו יכולים ודאי גם להרוג את כל השונאים בהבטה אחת.

וכונתם בזה; כי רצו להתודע, שאם אמנם הגזירה היא מן השמים יקבלו דין שמים עליהן וימסרו עצמן ואם לאו יתנגדו להם ואז היו עושים מכל השונאים עפר ואפר. ואכן; 'עלה למרום ושאל מאת האיש לבוש הבדים. ונס לו; 'קבלו עליכם צדיקים וידידים כי שמעתי מאחורי הפרגוד

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

>>> המשך מעמ' 1

אדם נוקף אצבעו... ('חולין' ז). דבר קל ביותר אינו נעשה מעצמו ח'ו הכל מן השמים כמ'ש; 'מה' **מַצְעֵדִי גָבֵר פּוֹנְנִי** ('תהלים' לז). הנה אחד יוצא מהבית ומכוננית פגעה בו רח'ל ופשוט שאם היה יוצא רגע אחד לפני זה או רגע לאחריו לא היה נפגע כלל **אבל**; 'מה' **מַצְעֵדִי גָבֵר פּוֹנְנִי** שיצא בדיוק ברגע זה ושהמכוננית תעבור ברגע זה.

ולכן כשהשבטים הקדושים ראו הצרה הזאת עליהם ויודעים היו שאין בהם שמץ חטא אחר התודו ואמרו; 'אֲשָׁמִים אֲנַחְנוּ... על פן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת'. וכן יהודה ראה שנענש נוראות במשך כ'ב שנים אלו, כי נשא אשה ומתה וכן שני בנים מתו לו בצעירותם ותמר כלתו יושבת עגונה ואח'כ המעשה בגדי עזים והוא פוסק דינה; 'הוֹצִיאֹנָה נְתַשְׁבָּר' ('בראשית' לח כד) ולבסוף הוצרך להודות בפני כל; 'צָדִיקָה מִמֶּנִּי' ('בראשית' לח כה) בזיון נורא אשר רק יהודה היה יכול לעמוד בנסיון כזה.

מכל אלו הדברים הבחין יהודה; כי עליו יש תביעה מיוחדת בשמים, היות והוא אמר לאחיו; 'מה' **בַּצֵּעַ פִּי נִהְרַג אֶת אֶחָיו** ('בראשית' לז כו) ושמעו אליו, אילו היה אומר להם: 'נחזירהו אל אבינו' היו ג'כ נשמעים לו לכן; 'וַיֹּאמֶר יְהוּדָה מַה נֹּאמֵר לְאֲדֹנָי מַה נִּדְבָר' ('בראשית' מד טז). ועתה נתבונן עוד; הנה גבורתם היה להפליא כמבואר בחז'ל; 'שיהודה לקח חתיכות ברזל ושברם בשיניו וכל גבורי מצרים לא היו יכולים לעמוד בפניהם, עד כדי איום להחריב כל מצרים אם לא יחזירו להם את בנימין' ('בר' צג ו).

וראה זה פלא! הגבורים הללו הראו כ'כ כח וגבורה שהרתיע כל גבורי מצרים וכל המדינה היתה בסכנת כליה, אמנם כל כחם היה עד שלא ידעו את יוסף, אך מיד כשנתגלה אליהם ואמר להם; 'אֲנִי יוֹסֵף' נמס כל גבורתם וניטל מהם כחם ונעשו כאלמים לא יפתחו פיהם, ככתוב; 'וְלֹא יָקְלוּ אָחָיו לְעֵנֹת אֹתוֹ פִּי נִקְבְּלוּ מִפְּנֵי ופִּירְשׁוּ; 'נִבְהָלוּ מִפְּנֵי הַבוּשָׁה! עד כדי כך נפחדו נבהלו והתביישו. ובמדרש תנחומא אמרו; 'שִׁמְגוּדֵל הַפֶּחַד וְהַבוּשָׁה פִּרְחָה נִשְׁמַתָּם אֵלֶּא שְׁבֹא מִלֶּאֱלֹהִים וְהַחֲזִירָן'.

אכן גם כאן בעוה'ז אם האדם רק לא ילך בהליכות חייו כסוס כפרד ויתבונן במעשי ה' ויסתכל בעין חודרת בבריאה, הרי ימלא פחד מפני הדר גאון השי'ת ככתוב; 'שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וְרָאוּ מִי בְּרָא אֶלֶּה' ('ישעיה' מ) כי באמת האדם אם יתבונן למטה כאן בארץ ג'כ מספיק לו להתפעל מאד, אלא מכיון שהוא נולד על הארץ וגדל בה ודורס תמיד עליה אין לבו

מתעורר לכן אמר הכתוב; 'שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם' כלומר; העלו עיניכם למרום שם עוד לא הורגלתם; 'וְרָאוּ מִי בְּרָא אֶלֶּה! והנה אנו לא מתביישים כלל ואפ'י לעבור עבירות רח'ל, אבל כ'ז מפני שהגוף הוא לבוש בשרי מסתיר וחוצץ בפני עיני השכל הזך היא הנשמה העליונה ולכן אין האדם מרגיש חרפתו כאן בעוה'ז וממלא בגאווה ובזו כל רצונו ותאוותיו, אבל כשהגוף ינוח; 'וְהָרִיחַ תְּשׁוּב אֶל הָאֱלֹקִים אֲשֶׁר נִתְּנָה' ('קהלת' יב ז) כשישאר האדם כפי מה שהוא עיקר האדם היא הנשמה הקדושה, שכל נבדל בלא לבוש וכסות בשרי, אז הלא תרגיש בושחה במלוא המובן.

וזהו משאחז'ל; 'אוֹי לֵנוּ מִיּוֹם הַדִּין אוֹי לֵנוּ מִיּוֹם הַתּוֹכַחָה, יוֹסֵף קָטָן שִׁבְשִׁבְטִים הִיָּה וְלֹא יִכְלוּ אַחֲיוּ לְעַמּוּד מִפְּנֵי תּוֹכַחְתּוֹ, ק'ו כְּשֶׁהִקְב'ה יוֹכִיחַ אֶת הָאָדָם לִפְנֵי מַה שֶׁהוּא' ('בר' צג י). 'לִפְנֵי מַה שֶׁהוּא' אדם קאי, כשיעמוד עיקר האדם לפני הבו'ת בלא חציצת הדם והבשר וכמ'ש הר'י ז'ל; 'שְׁעִיקָר הַגִּיהֵנָם; הוּא הַבוּשָׁה, אַחֲרֵי שֶׁהִנֵּפֵשׁ מִזְדַּכְכַּת בְּגִיהֵנָם שֶׁל אִשׁ מִתְחִיל הַגִּיהֵנָם שֶׁל בּוּשָׁה, הֵינּוּ; שֶׁהִנֵּשְׁמָה מִתְעַטֶּפֶת בְּבוּשָׁתָה וְכֹל מַה שֶׁהִנֵּשְׁמָה נִבְדַּלַת יוֹתֵר מִהַגּוֹף מְרַגִּישָׁה יוֹתֵר הַבוּשָׁה מִלִּפְנֵי ית', לאמר; 'מה' עשיתי איך לא היה פחד אלקים לנגד עיני?' ('אבות'). וזהו מ'ש רבנו יונה; 'שֶׁהִגִּיהֵנָם הִיּוֹתֵר גְּדוֹל וְקִשָּׁה הוּא הַבוּשָׁה'.

והנה השבטים הקדושים היו זכים וטהורים כל כך, שכיון שהרגישו בטעותם שטעו ביוסף ובמכירתו שחשבוהו לרודף וכעת ראו שהוא צדיק גמור. 'נִבְהָלוּ מִפְּנֵי וְנִתְבִּיִשׁוּ כֹל כֵּךְ עַד שֶׁפִּרְחָה נִשְׁמַתָּם מִחַמַּת בּוּשָׁה, א'כ ק'ו כְּשִׁיבּוֹא הַקְּב'ה וְיּוֹכִיחַ אֶת כֹּל אֶחָד וְאֶחָד לִפְנֵי מַה שֶׁהוּא' ('תנחומא' ו'יגש' ה) על אחת כמה וכמה תשיג ותרגיש הנשמה הקדושה את הבושה מלפניו ית', 'אוֹי לֵנוּ מִיּוֹם הַדִּין אוֹי לֵנוּ מִיּוֹם הַתּוֹכַחָה'. ('לב אליהו')

'וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי יְדָבָר נָא עֲבֹדָה דָּבָר בְּאֲזְנֵי אֲדֹנָי וְנָל יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדְּךָ' ('בראשית' מד יח).

'א'ר חייא בר אבא: 'כל הדברים שדיבר יהודה ליוסף בפני אחיו עד; 'וְלֹא יָכֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק' ('בראשית' מה) היה בהם פיוס ליוסף פיוס לאחיו ופיוס לבנימין' ('בר' צג ט). במבט שטחי קשה להבין מעמד נורא זה; מה ראה יוסף להתגרות באחיו ובפרט ביהודה אשר היה גבור מאד והיה אחראי ליעקב אביו לשלומם של בנימין. איתא בתנחומא; 'בשעה שהיו

יהודה ויוסף מתווכחין זה עם זה, אמרו מלאכי השרת זה לזה: 'בואו נרד ונראה שור וארי מתנגחין זה עם זה'. בנוהג שבעולם שור מתיירא מפני ארי ועכשיו שור וארי מתנגחין והקנאה ביניהן' ('תנחומא' ו'יגש' ד). לא דברים של מה בכך התרחשו כאן אלא היפך טבעו של עולם; שיוסף שנמשל לשור יעמוד כנגד יהודה שנמשל לארי, ירד לחייו והרגיזו בצורה כזו, אשר עלול היה יהודה ואחיו להחריב את כל שווקי מצרים.

אולם פשר הדבר מונח בדברי המדרש; שכל דברי יהודה היו פיוסים; 'פיוס ליוסף, להראות איך הוא נותן נפשו עבור בניה של רחל. פיוס לאחיו, שיראו איך הוא נותן נפשו על אחיו. ופיוס לבנימין, כשם שנתן נפשו עליו כך הוא מוכן ליתן נפשו על יוסף' ('בר' צג ט). ואיתא בילקוט; 'כאשר יהודה נכנס בעובי הקורה עבור בנימין, חשב שאולי יהיה לו כפרה עבור מה שאמר לאביו 'טָרַף טָרַף יוֹסֵף' ('בראשית' לז) ('בר' צג ח).

כדאי היה לו ליוסף להכניס את עצמו בסכנה, כדי שכל בני יעקב יתפייסו זה עם זה, כדאי היה לו להכניס את ראשו בפי האריה כדי להשרות שלום בעולם, ברגע זה אשר התאחד עם אחיו בנימין ושאר אחיו ובן אדם אחר היה מתמוגג מהתרגשות, היה יוסף עוסק בענינים עילאיים להוציא לפועל סודות ההשגחה העליונה. וכן אמרו במדרש; 'כשם שלא פייס יוסף את אחיו אלא בבכיה, כך הקב'ה אינו גואל את ישראל אלא מתוך בכיה, שנאמר; 'בִּבְכִי יָבֹאוּ וְכִתְּמוּנֵי אוֹבִילָם' ('ירמיה' לא ח) ('בר' צג יב).

אבל לא רק פיוסים בקש יוסף; אלא דברים קשים כגידים דבר עם אחיו כמו שמבואר ברבנו בחיי; 'שֹׁאֵמֵר לַיהוּדָה: 'למה לא ערבת לאחייך יוסף כמו שערבת לבנימין' וכן הקניטם על שצבעו את כתונת הפסים בדם ורימו את אביהם באומרם שיוסף נטרף' ('בראשית' מד לב). ואמרו במדרש; 'אוֹי לֵנוּ מִיּוֹם הַדִּין אוֹי לֵנוּ מִיּוֹם הַתּוֹכַחָה, יוֹסֵף קָטָן שֶׁל שִׁבְטִים הִיָּה וְלֹא הִיּוּ יְכוּלִים לְעַמּוּד בְּתוֹכַחְתּוֹ, לְכִשְׁבּוֹא הַקְּב'ה וְיּוֹכִיחַ אֶת אֶחָד וְאֶחָד לִפְנֵי מַה שֶׁהוּא עַל אַחַת כְּמָה וְכִמָּה' ('בר' צג י).

יוסף היה דבוק במדות העליונות ושכינה היתה מדברת מתוך גרונו, פעם ברך ופעם בקושי כדי שיכירו אחיו חטאם וידעו להתחרט כראוי ולקבל על עצמם את הדין, מאידך בא להאיר להם; 'שִׁמְשׁוּ צִדְקָה וּמִרְפֵּא' ('מלאכי' ג כ) להוציאם מהצרה הגדולה שהיו שרויים בה ולשים קץ לצערם ולהזריח להם אור חדש

גנזי המלך דברים הטעונים גיזה גנזי המלך דברים הטעונים גיזה

שאינ הנבואה שורה לא מתוך עצבות ולא מתוך עצלות אלא מתוך שמחה של מצוה ('יסודי התורה' ז).

אחרי שנתבונן בכל המעלות הדרושים לנבואה ונתאר לעצמנו המאבק המר שהתנהל בין יוסף לאחיו ואיך שבסוף הגיעו למדרגת רוח הקדש, נוכל להבין עד כמה היו רחוקים מההתנצחות השפלה של ההדיוטים וכמה היו מכוונים את לבם לשמים בכל דבריהם ומעשיהם. ומכאן **בנין אב ללמוד**; כמה גבהו מחשבותיהם של גדולי עולם וכמה רחוק דרכיהם מדרכינו, שבמצבים הכי חמורים ובתוך הפולמוס הכי חריף, היו דבוקים במחשבותיהם רק לעשות רצון הבורא בלי שום נגיעות עצמאיות או שמץ של כעס. ('המוסר והדעת' ב). ■

סופם ליהרב ובנימין ככה על צוארו על משכן שילה שיחרב ('בר' צג יב).

כתב הרמב"ם; **'ואין הנבואה חלה אלא על חכם גדול בחכמה גבור במדותיו ולא היא יצרו מתגבר עליו בדבר בעולם אלא הוא מתגבר בדעתו על יצרו תמיד והוא בעל דעה רחבה נכונה עד מאד אדם שהוא ממולא בכל המדות האלו... ותהיה לו דעה נכונה להבין ולהשיג והוא מתקדש והולך ופורש מדרכי כלל העם ההולכים במחשכי הזמן והולך ומזרו עצמו ומלמד נפשו שלא תהיה לו מחשבה כלל באחד מדברים בטלים ולא מהבלי הזמן ותחבולותיו אלא דעתו פנויה תמיד למעלה קשורה תחת הכסא... ומסתכל בחכמתו של הקב"ה... ויושבים שמחים וטובי לב ומתבודדים**

של תקוה ושלום. וכבר כתב הרמב"ן; **'שהסיבה שכל הזמן לא כתב יוסף לאביו בארץ כנען, משום שהבין שצריכים עוד להתקיים חלומותיו שאחיו ישתחו לוי'** ('בראשית' מט ב).

דוגמא נפלאה יש לפנינו של; 'מחלוקת לשם שמים שסופה להתקיים' ('אבות' ה יז) שהרי שני היריבים היו במלוא הדבקות, יהודה ואחיו מכאן עומדים בחרטתם על מכירת יוסף ומחליטים שלא לוותר על בנימין כדי למנוע צער מאביהם ויוסף מכאן עוסק בקיום חלומותיו ומכשיר את הקרקע להתגלות לאחיו להתפייס אתם, לא יפלא איפה שכאשר נתגלה יוסף לאחיו שרתה עליהם רוח הקודש, **כמ"ש חז"ל; 'שבכה על צוארי בנימין על שני מקדשות**

בכיה

יעשה? יגש, ינסה להרגיעו ויברר על מה הבכי. ואם יתעלם וימשיך בדרכו ויניח לילד למרר בבכי? אטום לב הוא, קשוח ואכזר. ואם יראה את גדול הדור, עומד ונאנח ונאנק ויעבור על פניו וימשיך בדרכו באדישות בלי לגשת בכבוד ובמורא לשאול מה זה ועל מה זה ואולי באפשרותו לעזור מה נאמר עליו?! **ויותר**; מה אם פגע בעצמו בגדול הדור וקדושו, חפז בדרכו והפילו ארצה וגדול הדור מתגולל בעפר, כובעו התגלגל ומשקפיו נפלו והוא נאנח והבחור לא יפנה ראשו וימשיך בדרכו, הרי הוא אינו בגדר אדם. אז אין המדובר בילד וגם לא בגדול הדור, בכל יום ויום בוכה הקדוש ברוך הוא על מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק ('הגיגה' ה). ואנו גרמנו לבכיה וממשיכים בדרכנו, הרי זו תוכחה מגולה. ('והגדת' ימים נוראים) ■

לצרכי מצוה, לחסד, להחזקת תורה, פניתם איש לבצעו. **'אמר רבי לוי: כל הפוסק מדברי תורה מאכילין אותו גחלי רתמים'** ('חגיגה' יב); **'שגם אם כבה מבחון לא כבה מבפנים'** ('בר' צח יט). והוא עונש מידה כנגד מידה, **שאמרו; 'פי דבר ה' פנה'** ('במדבר' טו לא) **מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק** ('סנהדרין' צט). **וכתב ה'חזו"א' באגרותיו**; שלכאורה החטא קל אבל כשמתבוננים הרי זה מגלה שאינו יודע איזה אוצר לפניו, **אינו מבין ש; 'כל היושב ושונה הקדוש ברוך הוא יושב ושונה כנגדו'** ('תנא דבי אליהו' ר יח) ואינו יודע שמפסיד נצחיות והרי זה ממש כגחלי רתמים שנראים כבויים מבחון אך יוקדים מבפנים. **שמעתי מרבי אליהו דושניצר זצ"ל, המשגיח של לומז'א**; 'אם יעבור אדם ברחוב ויראה ילד ממרר בבכי בפנינת הרחוב מה

'אני יוסף אֶחֶיכֶם אֲשֶׁר מִכְרַתֶּם אֹתִי' ('בראשית' מה ד)

דרש הרב גלינסקי; שנינו; 'ניתן את קלו בְּכִי... ולא יָקְלוּ אֶחָיו לְעֵנֹת אֹתוֹ פִּי נִבְּחָלוּ מִפְּנֵיו' ('שם') **אבא כהן ברדלא אמר: 'אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום התוכחה, יוסף קטנן של שבטים היה ולא היו יכולים לעמוד בתוכחתו, לכשיבוא הקדוש ברוך הוא ויוכיח כל אחד ואחד לפי מה שהוא שנאמר: 'אֹכִיכֶם וְאֶעֱרָכָה לְעֵינַיִךְ'** ('תהלים' נ כא) **על אחת כמה וכמה'** ('בר' צג י). מה היתה תוכחתו של יוסף? **'אני יוסף אֶחֶיכֶם אֲשֶׁר מִכְרַתֶּם אֹתִי מִצְרַיִם'** ('בראשית' מה ד) עבור מה? עבור נעלים... ומה תהיה תוכחתו של הקב"ה: 'אללי, אני ה' אלקיכם אשר 'מכרתם' אותי, במקום ללמוד במקום לנצל את הזמן, במקום לנצל את הכחות ובמקום לנצל את הכסף

אהבת תורה

להשיג אם אכין מים בטרמוס'. אף בימים שחשה לא בטוב סרבה תמיד להצעת בני ביתה לקום מוקדם במקומה ולהכין לאבא כוס קפה ולא הסכימה לוותר על זכות זו אפילו לא לילה אחד. כך זכתה לאהבת התורה ללא פשרות ואף השרישה זאת בלב בנותיה הצדקניות שזכו ונשארו כולן לתלמידי חכמים מופלגים בתורה ויראת שמים. ('בני ציון') ■

תחילת לימודו. את המים היתה מרתחה בפרימוס ישן נושן שהלהבה בו היתה קטנה וחלשה מאד. כשהציעו לה בני הבית לקנות 'טרמוס' ולהרתיח מים לפני שתשכב כך שיתאפשר לה לשכב עד הבוקר, **ענתה הרבנית**: 'לא אוותר על מלאכת קדש זו, אני חיה מכך שזוכה אני לשמש תלמיד חכם גדול כמו אבא, זה מחיה אותי ומעניק לי הרגשת קדושה גדולה שכמוה לא אוכל

'להורת לפניו' ('בראשית' מז כח)

'לתקן לו בית תלמוד תורה שמשם תצא הוראה' ('רש"י')

מסופר על הרבנית אלישיב ע"ה שהיתה עזרתו בקודש של בעלה הגדול מרן הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצוק"ל והיתה משכימה בכל לילה עם בעלה בשלש לפנות בוקר ומכינה לו כוס קפה מהביל מיד עם

פרשת 'ויגש'

"ולא עמד איש אתו בהתודע יוסף אל אחיו"

מדוע לא הודיע יוסף לאביו על דבר המכירה

האם היא אלמנה? או האם היא גרושה? גם אני הייתי רוצה לעזור לה! 'אוי לא. חס ושלום' קרא האברך הצעיר: 'יש לה בעל לאשה זו ובעלה הוא אני'. למדנו כאן כיצד יש לעורר את תחושת האחריות כלפי בני הבית, האברך בודאי לא התלוצץ בעמדו לפני שני ענקי הרוח אלא ביטא בכך את הלך רוחו בעת עמדו בנסיון של העדפת התפילה בישיבה על פני סיוע לאשתו... ('לקח טוב' חיים של תורה')

'ניסע ישראל וכל אשר לו ונבא בארץ שבע' ('בראשית' מו א)

בשנת תרצ"ט הפליגו באניה לכיון ארץ ישראל רבי יעקב הרמן זצ"ל רעייתו וילדיו הקטנים. ע"פ התכנון אמורה היתה האניה לעגון בנמל חיפה ביום רביעי בשבוע ואף נעשו סידורים שבני המשפחה יהיו מספר ימים בביתם של הרב אלפא ורעייתו בחיפה. אולם בהיותם בלב ים קיבל רב החובל הוראה להפליג בנתיב עוקף מחשש שמא מוקשו מימי הים התיכון מפאת המלחמה העומדת בפתח ולכן במקום להגיע בזמן המתוכנן עגנה האניה בנמל חיפה ביום ששי כשעה לפני השקיעה. שעות אחדות קודם לכן פרצה מלחמת העולם השנייה וסדרנים התחילו להאיץ בנוסעים לעזוב מיד את האניה. כל המטענים פורקו בחפזון על הרציף והנוסעים היו אחראים לפנותם במהירות האפשרית, מהומה שלטה בכל. הרב הרמן ורעייתו היו מודאגים, כיצד יוכלו להספיק ולטפל במטען שלהם, כשעליהם לעזוב מיד כדי להגיע לביתו של הרב אלפא בטרם תכנס השבת? הרב הרמן תפס במזודה שהכילה את ספר התורה והתפילין שלו ורעייתו לקחה בידה תיק קטן וביחד פלסו דרכם ברציף ובקשו לשוחח עם הקצין האחראי. **מיד כשראה את הקצין האנגלי התחנן אליו הרב הרמן כשדמעות שוטפות את לחייו ואמר:** 'מעולם לא חללתי שבת. להגיע לארץ הקודש ולחלל כאן שבת? לא בא בחשבון'. **הקצין השיב בקצרה:** 'רבי, פרצה מלחמה. עליך לקחת זאת בחשבון'. אולם הרב הרמן ביקש כי הקצין יחתום על דרכונו וירשה להם ללכת תוך שהוא אומר

אדונו, התעניין לדעת מדוע היו רעים פני שר המשקים ושר האופים, אחרי שפתר את חלום פרעה הוא יעץ לפרעה כיצד להתכונן לקראת שנות הרעב אע"פ שלא נתבקש לעשות זאת, התאפק מלהתגלות לאחיו כדי שיתקיימו חלומותיו. לאור דברים אלה מובן היטב הבשורה שנתבשר יעקב אבינו ע"י העגלות, בכך הודיע לו יוסף שעדין הוא זוכר את ענין האחריות שלימד והשריש בו...

רבי פסח קראהן שליט"א מביא בספרו 'המגיד מדבר' סיפור מאלף שסיפר הגאון רבי שלום שבדרון זצ"ל המדריך אותנו כיצד נסגל לעצמנו רגש אחריות כלפי בני ביתנו; אחד מנכדי ה'חפץ חיים' זצ"ל למד בישיבת ליקווד בזמן שראש הישיבה הראשון הגר"א קוטלר זצ"ל עדין היה בחיים. ראש הישיבה וכן המשגיח הגר"נ ווכטפויגל זצ"ל היו גאים בכך שאברך בעל יחוס כזה נמנה על אברכי הכולל שע"י הישיבה, עם זאת הבחינו השנים שלעתים קרובות מגיע אברך יקר זה באיחור לתפילת שחרית ומפעם לפעם הוא אפילו מפסיד את המנין לגמרי, הנהגה זו הפליאה אותם עד שיום אחד קרא לו המשגיח כדי לשוחח עמו על התופעה התמוהה, בנוכחות הגאון ר' אהרן קוטלר זצ"ל. 'אני תמה על כך שאתה מרבה לאחר לתפילה', **פתח המשגיח והוסיף:** 'כיצד היה סבך מגיב על דבר כזה?' 'מאד הייתי רוצה להגיע תמיד בזמן' **השיב האברך:** 'אך אין הדבר עולה בידי. בכל בקר בדרכי לתפילה אני נתקל במקרה מעורר רחמים ואיני יכול לעמוד מנגד. **המדובר הוא;** באשה שנתברכה בילדים רבים ובכל בקר אני שומע את הילדים בוכים, האחד צורה עד שיקבל את הבקבוק שלו, השני צריך להשלח לבית ספרו, השלישי דורש ארוחת בוקר וכן הלאה. אין אף אחד שיוכל לעזור לה, לכן אני חש שמחובתי לעזור לה'. **האברך המשיך וציין:** 'לפעמים אני מספיק להגיע להתפלל בישיבה אך לעתים העיכוב הוא כה גדול עד שאני נאלץ לחפש מנין מאוחר יותר במקום אחר'. **המשגיח התפעל והתרגש מהתנהגותו הנשאה של האברך ואמר:** 'רגישות מיוחדת זו מתאימה לנכדו של ה'חפץ חיים'. **עם זאת הוא חש גם השתתפות בכאבה של האשה המסכנה ושאל את בן שיחו:** 'מי היא האשה הזאת,

'ויגש אליו יהודה' ('בראשית' מד יח) אמרו במדרש; **'פי הנה הפלכים נועדו עברו יתדו. הפה ראו פן תמהו נקבלו נקפזו. רעדה אַתּוּתָם שֶׁם חיל פּוּלְדָה' (תהלים' מח).** **'הנה הפלכים נועדו זהו יהודה ויוסף. עברו יתדו זה נתמלא עברה על זה וזה נתמלא עברה על זה. רעדה אַתּוּתָם שֶׁם' אלו השבטים, אמרו: 'מלכים מתדינים אלו עם אלו, אנו מה אכפת לנו' ('בר' צג ב).** דברי המדרש אומרים דרשני; מדוע נקרא יהודה ויוסף מלכים, הרי יהודה כלל לא היה מלך ואף יוסף לא היה מלך אלא משנה למלך? **ועוד;** כיצד אפשר להבין שהשבטים נבהלים מאיש לבוש מדים וכי אדם הנושא משרת מלך מטיל פחד על גדולי עולם כהשבטים? **האמת היא;** שבני אדם סבורים בדרך כלל שאדם היושב על כס מלכות וניתן כתר בראשו הוא מלך, אך אין זה הגדרה נכונה, ידוע על מלך אחד שהיה לו ארמון מפואר וחי תמיד בפחד שמא יבגדו בו ויהרגוהו, מסיבה זו היו האורות דולקים בכל חזרי הארמון במשך כל הלילה והוא עצמו שינה את מקום מגוריו בכל שעה ועבר מחדר לחדר, הלזה יקרא מלך? הלא עבד הוא לעבדיו. אכן מיהו מלך? זהו אדם בעל שליטה על עצמו, **דהיינו;** על תאותיו ועל רצונותיו וממילא המון העם ושריו מרכינים ראשם ושומע בקולו, זהו מנהיג אמיתי והוא קובע ומחליט והכל מציייתים לו גם כאשר אין הדברים מוצאים חן בעיניהם. **לכן מובן מדוע נראו יהודה ויוסף מלכים שהראו שליטה על עצמם;** יהודה הראה שליטה במעשה תמר, כשהודה ולא בוש. ויוסף במעשה אשת פוטיפר שהשאיר בגדו בידה ושלט בעצמו ולא עבר את העבירה. ('לקח טוב' חיים של תורה')

וילך אכרם פֶּאֶשֶׁר דְּבַר אֱלֹהֵי דְ נִלְךְ אֲתוּ לֹטְ (בראשית' יב ד)

'ויקח את העגלות אשר שלח יוסף' ('בראשית' מה כז) כשנתבונן נראה שחוש האחריות ליוה את יוסף במשך כל שהיתו הארוכה במצרים, **הדבר בא לידי ביטוי בפעולות רבות של יוסף;** הוא שירת במסירות את

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

כי במוצאי השבת יגיעו לקחת את מטענם. 'זה בלתי אפשרי אמר הקצין: 'אנו מפנים את האניה ומשאירים את החבילות על הרציף'. 'א'כ לא אכפת לנו מחפצנו, רק חתום על דרכוננו כדי שנוכל לעזוב' אמר הרב הרמן: 'כמה מזוודות יש לך?' שאל הקצין כשהוא תמה על החלטתו של הרב. 'סך הכל עשרים וששה ארגזים ומזוודות'. 'ברגע שאתה עוזב את המטען שלך לא יהיה מי שישגיח עליו. עד מחר בערב בודאי הערבים ישדדו את הכל', אמר הקצין. 'אין כל ברירה', השיבו הרב ומיהר להחתימו על הדרכון. מיד פנו בני משפחת הרמן לחפש מונית שתקח אותם לביתו של הרב אלפא. לשמחתם הרבה הגיעו לביתם בדיוק בזמן להדליק את נרות השבת. במשך כל השבת היה מצב רוחו של הרב הרמן מרומם ושוב ושוב ואמר לאשתו: 'הבוס (הקב"ה) עושה כל דבר למעני ומה אני אוכל לעשות למענו? הנה סוף כל סוף נפלה בידי הזכות לקיים מצות: 'ובקל מאדף' (דברים' ו ה) ולקדש את שמו'. במוצאי השבת בתום 72 דקות לאחר השקיעה, תפילת ערבית והבדלה פנו הרב אלפא והרב הרמן לנמל. כשקרבו לנמל פגשו בקצין אנגלי ששאל לשמם. 'יעקב הרמן' השיב הרב הרמן. 'הגיע הזמן שתגיע. הובטח לי שתגיע בשקיעה, הייתי אחראי על מטעניך למעלה מעשרים וארבע שעות. מפקדי הקצין התרה בי שלא יחסר דבר מחפצך, אנא בדוק שהכל בסדר'. ('בני ציון')

להיות בחלקו של יוסף וסופו להחרב'. ולכאורה תמוה הדבר; שכן באותה שעה של שמחה כאשר זכו שני האחים יוסף ובנימין להפגש לאחר תקופה ארוכה שלא ראו זה את זה נתעוררו שניהם לבכות על חורבן המשכן והמקדש? יתר על כן; מדוע בכה יוסף על חורבן שני בתי המקדש שבחלקו של אחיו ולא על זה שבחלקו שלו ומדוע בכה בנימין על חורבן המשכן שבחלקו של אחיו יוסף ולא על זה שבחלקו? **אומר הרה"ק רבי יחיאל מקוזמיר זצ"ל;** חורבן בתי המקדש היה תוצאה של שנאת חנם וראשית החטא של שנאת חנם היתה מכירת יוסף, לפיכך; בקשו יוסף ובנימין לתקן עון זה של שנאת חנם, ע"י אהבת חנם, כלומר; אהבת אמת, שצער חברו מכאיב לו יותר מצערו שלו. ולכן הראה כל אחד מהם את גודל אהבתו לזולתו ובכה על חורבן בית המקדש שבחלקו של אחיו. יוסף בכה על חורבן שני בתי המקדש שבחלקו של בנימין אחיו ואילו בנימין בכה על חורבן המשכן שבחלקו של יוסף אחיו מתוך רצון לעורר אהבת חנם ובכך לתקן את שנאת החנם שגרמה לגלות מצרים. **ומוסיף הרבי מקוזמיר; שהרמז לכך הוא; 'על צנארי' ו'על צנארי' עולה בגימטריא; 'נאֶהֱבֶה לְרַעַף פְּמוֹד' (ויקרא' יט יח). ('בני ציון')**

שהרי אם הקב"ה רוצה שחלומות יוסף הצדיק יתקיימו הם יתקיימו בכל מקרה ואין ה' יתברך צריך שיוסף יעזור לו שיתקיימו החלומות. **אלא מוסיף ה'כלי יקר';** שיוסף חשב שאם הקב"ה לא גילה ליעקב אבינו את דבר היותו של יוסף במצרים אזי גם הוא אינו צריך לגלות. כי הוא מבין מכך שרוצה הקב"ה שיעקב יצטער עשרים ושנים שהם מידה כנגד מידה לאותן עשרים ושנים שהם מידה שיעקב היה בבית לבן ולא יכול היה לכבד שם את הוריו. **אך על תירוץ זה קשה;** האם צריך יוסף לעשות את חשבונותיו של הקב"ה? **אומר מדרש 'אור חדש';** שיוסף הצדיק חשש ליצור קשר עם משפחתו היות והדבר היה מביא לחשיפת מעשה האחים ועל ידי כך יעמידו את עשרת אחיו לדין שגזר דינו מות ועל ידי כך יגרום לאביו צער גדול עוד יותר. אולם לאחר עשרים ושנים שנה שבתוכן שבע שנות שבע ושנתיים של רעב, שכל הנעשה במצרים היה רק על פי יוסף מוכן היה יוסף להתודע אל אחיו והוא אינו חושש שישפטו את אחיו כי הוא השליט שעל פיו ישק דבר, כמו שכתוב; **'ויאמר פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף אֲשֶׁר יאמר לְכֶם תַּעֲשׂוּ' (בראשית' מא נה). ('בני ציון')**

וילך אִכְרָם כְּאִשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵי דָ וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹטְ (בראשית יב ד)

וַיֵּלֶךְ אִכְרָם כְּאִשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵי דָ וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹטְ (בראשית יב ד)

'פי איך אַעֲלֶה אֶל אָבִי וְהַנְּעַר אֵינְנו אִתִּי' (בראשית' מד לד)

'ולא עמד איש אִתּוֹ בְּהַתְּנִיעַ יוֹסֵף אֶל אָחִיו' (בראשית' מה א)

וַיֵּלֶךְ אִכְרָם כְּאִשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵי דָ וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹטְ (בראשית יב ד)

'ויפל על צנארי בנימין אחיו וַיִּבְנֶנּוּ בָּכָה עַל צִנְאָרִיו' (בראשית' מה יד)

על דברי הכתוב שלפנינו מעיר רש"י; **'ויפל על צנארי בנימין אחיו וַיִּבְנֶנּוּ יוסף בכה על שני מקדשות שעתידין להיות בחלקו של בנימין וסופן להחרב. וַיִּבְנֶנּוּ בָּכָה עַל צִנְאָרִיו עַל מִשְׁכַּן שִׁילָה שְׁעֵתִיד'**

כשהיה מגיע הצדיק רבי מאיר'ל מפרימישלך לדברי הסיום של יהודה ליוסף, היה נאנח עמוקות ואומר: 'כך צריך כל יהודי ויהודי אב לילדים, ליסר את עצמו כל הזמן; **'פי איך אַעֲלֶה אֶל אָבִי** איך אבוא לפני אבינו שבשמים לאחר מאה ועשרים שנות חיים בעולם הזה... **'וְהַנְּעַר אֵינְנו אִתִּי'**, אם חלילה בני אינם איתי (אינם הולכים בדרך התורה והמצות). ('בני ציון') ■

שואל מדרש תנחומא; מדוע יוסף הצדיק לא הודיע לאביו שהוא חי במצרים במשך כל עשרים ושנים שהיה שם הרי בכך הוא גרם צער רב לאביו יעקב שהמשיך להתאבל עליו? **הרמב"ן אומר על כך;** שיוסף לא הודיע לאביו על הימצאותו במצרים של עשרים ושנים השנים שהיה שם כיון שרצה שיתגשמו חלומותיו ואחיו ירדו למצרים וישתחוו לו. ואילו ה'כלי יקר' מקשה על כך;

להזמנת הרב אמנון יצחק שלויט"א לאזור מגורין או לכולל אברכים (לכולל בשעות הבוקר) 050-6788867 יהונתן

מרבנו מרן בעל 'אילת השחר' שליט"א

תשאיר לעצמך משהו!

כידוע שהרבה פעמים קשה לאדם להיפרד מכספו וגם כשבאים אליו עבור צדקה נצרכת מאד. ואמר רבינו: 'שצריך לומר לכאלו אנשים, שלאחרונה הרי הגיע ההוריקן בארה"ב וכילה כספם וזהבם של הרבה מאד אנשים. והרי אם היה להם שכל בזמן, היו נותנים מכספם וזהבם לצדקה ואז היה נשאר להם לכל הפחות כל מה שנתנו לצדקה'.

הקושיא שמטרידה את רבינו

שיטת רבינו אליהו; 'שצריך לקשור מחדש בכל יום את הקשר של התפילין של יד', כמובא בתוס' ('עירובין' צז. ו'מנחות' לה:.) והיינו; שקודם שמניח על היד, צריך לעשות את הקשר ואח"כ מניחם.

ומתמה רבינו: 'הא קרא כתיב; ויקשרתם לאות על ידך' ('דברים' ו ח) שצריך לקשור על היד ומה מועיל מה שעושה את הקשר קודם שמניחו על היד, הרי הוי כקושר להניח בקופסא?'

7 סברא עקומה

אמר לי פעם החזו"א זצוק"ל:

'ישנם אנשים שיש להם סברא עקומה וכיון שיש לו רמב"ם קשה הוא מכניס את סברתו העקומה ברמב"ם...'

התעוררות לזכרון

מספר רבינו; 'שאמר לו הגאון ר' שמחה זליג ריגר מבריסק זצ"ל: 'כי בצעירותו היה לו זכרון טוב ולא ראה צורך לכתוב מה שנתחדש לו, סמך על הזכרון. אך אחר כך כשהגיע לגיל ששים והתחיל לשכוח, הבין כמה ההפסד גדול מזה שלא כתב'.

ועי' במהרי"ט שכתב; 'שהיו לו דברים בסוגיא זו ושכתתים' ('קידושין' כז) ולכאו' לאיזה תועלת כתב כן?'

אך י"ל: 'שבא לעורר שלא לסמוך על הזכרון, אלא לראות לחזור על הדברים. או לכתוב מה שנתחדש'.

אישמיטתי...'

סיפר רבינו; שפעם בא לחזו"א הגאון ר' גדלי' רבינוביץ זצ"ל ואמר לחזו"א; 'כי מה שמסתפק בספרו היא גמ' מפורשת בחולין' ונבהל החזו"א והתבטא: 'הוא ירה עלי עם תותח...! אך מייד שאל החזו"א: 'האם אני מכריע נגד הגמ'? וכשראה שאיז נגד הגמ' רק דאישמיטתי' הגמ'

הנ"ל, נחה דעתו.

ובדומה לזה סיפר לרבינו הגאון המופלג רבי שמואל איינשטיין שליט"א ראש ישיבת פוניבז' לצעירים: (שכידוע עוסק כל ימיו בתורת רבינו עקיבא איגר זצוק"ל והוציא לאור הרבה כתבי הגרעק'א וקורא אותו רבינו: 'מרא דרבי עקיבא איגר..') 'שפעם אחת הגיע לידי כתב יד שכותב רבי עקיבא איגר קושיא ותירוץ נפלאים בטוב טעם ודעת, אך יש על כל זה קו לסימן שצריך למחקו ונתפלא מאד: 'למה מחקו רעק'א? עד שמצא שהקושיא והתירוץ זוהי גמרא מפורשת... והבין למה נמחק.

'זכרו תורת משה עבדי' (מלאכי' ג כב)

הנביא האחרון מלאכי אומר: 'זכרו תורת משה עבדי'. וביאר מרן הגר"ח מבריסק זצוק"ל; מה ראה מלאכי להזהיר כעת; 'זכרו תורת משה? אלא; כי עד עכשיו שהיתה נבואה בישראל, היה לפעמים; 'נביא רשאי לחדש דבר בהוראת שעה' (רמב"ם הקדמה למשניות) כמבואר בגמ' בכמה מקומות, אבל עכשיו שפוסקת נבואה מישראל; 'זכרו תורת משה עבדי' אין לנו לעשות רק כפי כשנאמר למשה מסיני. ■

כאב

'וְהִנֵּה פְּרָאוֹתָוּ פִּי אֵין הַנֶּעַר נִמְת' ('בראשית' מד לא)

חסידי אחד מבאי ביתו של הצדיק רבי מנחם מנדל מקוצק זצ"ל התאונן פעם באזני רבו על מצבו הכלכלי הקשה בימי זקנתו. במיוחד מכאיב לו שבניו ובנותיו שאותם גידל במסירות נפש ופרנסתם מצויה להם ברוח אינם מגלים כלפיו מידה נאותה של הכרת טובה וממעטים לתמוך בו כראוי, דוקא עתה בשנות זקנה ושיבה כשאינו מסוגל

עוד להשתכר למחיתו. הרבי מקוצק האזין בתשומת לב לדברי החסיד הזקן ובתום דבריו אמר לו: 'אל נא תתפלא מההתנהגות המתנכרת של בניך ובנותיך חרף מסירותך כלפיהם בשעת גידולם שכן כבר מצינו כיוצא בכך במשפחת ישראל סבא; כאשר יוסף השליט הכל יכול במצרים מחליט לעכב אצלו את בנימין אחיו ויהודה קם ומתחנן לפניו שיבטל החלטה זו בין שאר דבריו הוא אומר ליוסף: 'וְהִנֵּה פְּרָאוֹתָוּ פִּי אֵין הַנֶּעַר נִמְת'. יהודה מבקש אפוא מיוסף שיחוס

הפוקדים את אביהם. ('בני ציון') ■

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

שווי

מה תאמר? קטע המלך את הרהוריו. נבוך וכנוע קד ואמר: 'אדוני המלך, כלום בקי אני בשווין של אבנים טובות? יתן המלך כפי רצונו'. **הסתודד המלך עם הממונה על גנזיו ואמר:** 'מכיון שכך, **הברירה בידך;** רצונך במאה אלף דינרי זהב ממזומנים או במאה דינרי זהב לחודש במשך כל ימי חיך?' **אבל העני לא ענה;** עיניו התגלגלו בחוריהן והוא נפל מעולף... **והנמשל;** מקיימים אנו מצוות ויודעים אנו שנכנסות הן לגנזי המלך מלכו של עולם ויודעים אנו כי ינתן עבורן שכר, אבל מה מושגנו בשכר הרוחני מה הבנתנו בגמול הנצחי? הן זעירים אנו וזעירים מושגנו, זוטות דומות בעינינו כשיא האושר ופסגת הגמול. **על כן אומרים אנו:** 'רבונו של עולם, קבע נא אתה, כיך המלאה והפתוחה הקדושה והרחבה. **'הרחמן הוא יכנו לימות המשיח ולחיי העוה"ב'** (ברכת המזון). **ואז נקבל שכר; 'עין לא ראתה'** (ישעיה' סד ג). ('הגדה של פסח' 'חפץ חיים')

את סיפורו ונתקל בחוסר אמון, הובל לתחנת המשטרה עד לבירור הענין. האבן הובהלה לארמון המלוכה והאחראי על גנזי המשכיות נקרא לזהותה. **גילגל הממונה את האבן בין אצבעותיו ולא פסק מלהלל אותה ואמר:** 'אין אבן כזו בכל גנזי המלוכה אבן הכתר בנזר המלך מחוירה לעומתה. אם בקולו ישמעו יקבעו אבן זו במקומה'. **אמר המלך:** 'יובא בפני בעליה, שלו היא ורצוני לרוכשה'. מיד הבהילו את העני לארמון. **כשעמד לפני המלך שאלו המלך:** 'אבן זו שלך היא?' 'איני יודע' **מלמל:** 'אבן זו או אחרת. מצאתי אבן נוצצת בקשתי למוכרה ומצאתי עצמי במעצר'. **... הנוכחים ההניקו חיוך מאימת המלכות והמלך שאל:** 'ומה מחירה של האבן?' **נבוך העני;** מה יאמר? ממוכר הסדקית חשב לבקש שקל. מהצורך חשב לבקש מאה שקלים. אולי יבקש אלף?! לא, אל יגזים שלא יצחקו עליו... אולי יבקש עבודה באורוותיו של המלך ויושע מעוניו המשווע?! 'ובכן,

מעשה ביהודי עני מחוסר פרנסה ומזל בכל דבר בו שלח יד נכשל; השכיר עצמו כסבל, ניתק החבל ונשבר הכד. השכיר עצמו כשולית פחח, נבקע הסדן. סחר בתפוחים והרקיבו, סחר בדגים והבאישו. היה מהלך ונפשו מרה ועגומה ידע כי אין בביתו מזון לסעודה אחת. **הלך שתוח ובלבו זעקה;** 'רבונו של עולם, עד מתי. האר פניך ואושעה'. 'ה' שומע שועת עניים צעקת הדל ומושיע. הלך שפוף ועיניו בקרקע ולפתע צד מבטו נצנוץ קרני אור משתברות. **חשב;** שבר זכוכית הוא או פח בוהק. כמעט ועבר משם אך לבסוף גחן והרים את החפץ. היה זה אבן שקופה זוהרת באור יקר, קרני השמש משתברות בה לאלפי נגהות. **חשב;** סוחר סדקית ודאי ימצא בה ענין אולי אף יתן שקל במחירה. **כשנגש אל סוחר הסדקית אמר לו:** 'אין זו זכוכית גש לצורף'. כשנגש לצורף הזעיק הצורף מיד את המשטרה, אבן חן כזו אביון ודאי מאוצר המלך נגנבה. סיפר האביון

אולמי גולדן קראון ברחוב האורגים 16 ביום ראשון מוצאי צום ' בטבת 23/12/12

כניסה 10 שקל

פתיחת שערים ב-20:00 תחילת התוכנית ב-20:30

אשדוד

מתנ"ס נתיבות רחוב ירושלים 6 יום שלישי י"ב טבת 25/12/12

כניסה חינם

פתיחת שערים ב-20:00 תחילת התוכנית ב-20:30

נתיבות

אולם קסליו הזגג 19 א.ת. חדרה יום רביעי י"ג טבת 26/12/12

כניסה חינם

פתיחת שערים ב-20:00 תחילת התוכנית ב-20:30

חדרה

ההרצאות מאובטחות

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.TV

תאריך	מסלול	שבת פרשת
14/12/12	א' טבת	פרשת מקץ
21/12/12	ח' טבת	פרשת ויגש
28/12/12	ט"ו טבת	פרשת ויחי
04/01/13	כב' טבת	פרשת שמות
11/01/13	כט' טבת	פרשת וארא
18/01/13	ז' שבט	פרשת בא
25/01/13	י"ד שבט	פרשת בשלח
01/02/13	כ"א שבט	פרשת יתרו
08/02/13	כ"ח שבט	פרשת משפטים
15/02/13	ה' אדר	פרשת תרומה
01/03/13	י"ג אדר	פרשת כי תשא
08/03/13	כ"ו אדר	פרשת ויקהל פקודי
15/03/13	ד' ניסן	פרשת ויקרא
22/03/13	יא' ניסן	פרשת צו

בס"ד

ארגון 'שופר' מתכבדים להודיעכם על תוכנית הנופשים החדשה

עם הרב **אמנון יצחק** שליט"א
במלון מדיסון * דלאקס**

רח' העליה 17 נהריה

הרישום בימים א-ה 09:00 - 15:30

557/516 03-6777779

■ לחם בשרקל

■ הורדת מחיר הדלק

■ ביטול המע"מ על מוצרי היסוד

■ סל תרופות מלא כולל השתללות וניתוחים ב-20 ש"ח לחודש למשפחה

■ החזרת קרקעות הקיבוצים לעם ובניה קלה לזוגות צעירים עליהם

כה להנשכנע

מתזירים השלטון לעם

